

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Інститут економіки і фінансів

Кафедра «Оподаткування і соціальна економіка»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання науково-дослідної частини звітів
з навчальної та виробничої практики
в рамках Науково-дослідної лабораторії рефлексивних методів оподаткування

для студентів, що навчаються за напрямом «Фінанси і кредит»,
за професійним спрямуванням 6.03050803 «Оподаткування»

**Затверджено на засіданні
кафедри «Оподаткування
соціальна економіка»
протокол № 4
від 23.12.2014 р.**

УДК 337.14.2

Методичні вказівки до виконання науково-дослідної частини звітів з навчальної та виробничої практики в рамках Науково-дослідної лабораторії рефлексивних методів оподаткування (для студентів, що навчаються за напрямом «Фінанси і кредит», за професійним спрямуванням 6.03050803 «Оподаткування») / Укладачі: Т.В. Калінеску, І.М. Кушал, Г.С. Ліхоносова. – Сєвєродонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2014. - 24 с.

Наведено методичні положення для підготовки, виконання та оформлення науково-дослідної частини звітів з навчальної та виробничої практики студентів, що навчаються за напрямом «Фінанси і кредит» професійним спрямуванням 6.03050803 «Оподаткування». Адресовано студентам, викладачам, керівникам курсових робіт.

Укладачі:	Т.В. Калінеску, проф. І.М. Кушал, доц. Г.С. Ліхоносова, доц.
Відпов. за випуск	Т.В. Калінеску Т.В., проф.
Рецензент:	О.В. Вартанова, проф.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до Концепції розвитку кафедри «Оподаткування» на 2014-2020 роки передбачено формування потужного наукового потенціалу серед студентів – майбутніх фахівців, що досягається, зокрема й шляхом виконанням кожним студентом науково-дослідної частини звітів з навчальної та виробничої практики в рамках Науково-дослідної лабораторії рефлексивних методів оподаткування (НДЛРМО).

Творча (евристична), наближена до наукового осмислення і узагальнення робота можлива лише як результат організації самостійного навчання з обов'язковою присутністю в ній цілеполягання та його досягнення за допомогою ефективних технологічних схем самоосвіти на принципах самоорганізації та саморозвитку. Крім того, така робота повинна бути індивідуалізованою з врахуванням рівня творчих можливостей студента, його навчальних здобутків, інтересів, навчальної активності тощо

Науково-дослідна та інноваційна робота студентів є найважливішим аспектом формування особистості майбутнього вченого та фахівця високої кваліфікації, слугує потужним засобом селективного відбору кадрів для підготовки молодих вчених, формування та відновлення наукових шкіл. У СНУ ім. В.Даля в межах науково-дослідної лабораторії рефлексивних методів оподаткування (НДЛРМО) студенти мають можливість не лише набувати знання та високу професійну кваліфікацію, але й розвивати свої інтелектуальні здібності та лідерські якості, пропонуючи власні наукові надбання.

Науково-дослідна частина звітів з навчальної та виробничої практики студентів є важливою формою інноваційно-активного навчального процесу, що наразі запроваджується в СНУ ім. В. Даля. Науково-дослідна лабораторія рефлексивних методів оподаткування та участь у наукових конференціях дозволяють студенту почати повноцінну наукову роботу, знайти однодумців за нею, з якими можна проводити жваві та плідні наукові дискусії.

Підготовка та захист звітів з практики, курсових, дипломних, магістерських робіт неможливе без проведення певних, науково-дослідних та розрахунково-аналітичних досліджень. Науково-дослідна лабораторія рефлексивних методів оподаткування надає таку можливість студентам спеціальності «Оподаткування». Під час виконання науково-дослідної частини звітів з навчальної та виробничої практики студент розвиває такі важливі для майбутнього дослідника якості, як творче мислення, наполегливість, вибагливість до отриманого результату, відповідальність та вміння відстоювати власну точку зору.

Науково-дослідна частина звітів з навчальної та виробничої практики студентів виконується, а також публічний захист звітів проводиться **державною мовою України** (ст. 10 Конституції України).

Після написання науково-дослідної частини звітів і перевірки її керівником проводиться публічний захист. Студент повинен вміло і чітко сформулювати основні положення, доказати економічними розрахунками, обґрунтувати отриманий соціально-економічний ефект, дати чітку відповідь на запитання членів комісії.

Для проведення ґрунтовного дослідження необхідно користуватися лише чинними законодавчими актами, які регулюють відповідні питання, інструктивно-методичним матеріалом, статистичними даними, фактичними даними митної і податкової звітності, узагальненими регіональними даними та даними фінансово-кредитних установ і передових підприємств.

2. ВИБІР ТЕМИ

Студент вибирає тему науково-дослідної частини звіту у відповідності з тематикою таких робіт для спеціальності 6.03050803 «Оподаткування», розробленою та затвердженою кафедрою «Оподаткування та соціальна економіка» Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (**ДОДАТОК А**).

Обрана тематика може підлягати перегляду, якщо цього потребують певні зміни в умовах розвитку фінансової, митної та податкової системи України.

При виборі теми науково-дослідної частини звітів, по-перше, треба врахувати, що пошуково-дослідницький напрям повинен бути:

- а) актуальним як з практичної, так і з теоретичної точок зору;
- б) посильним для виконання;
- в) перспективним для подальшого продовження роботи в цьому напрямку у студентському науковому товаристві;
- г) достатньо забезпеченим відповідним первинним матеріалом;
- д) безумовно, цікавим для дослідника, що стимулює пошукову ініціативу.

Для реалізації розробленого плану та етапів основних заходів подальшої роботи над темою необхідно:

- обґрунтування теми, вибір об'єкта і визначення мети дослідження;
- добір і аналіз наукової літератури з обраної теми, розробка гіпотези;
- складання плану та структури роботи, розробка програми і методики дослідження;
- створення своєї картотеки, проведення науково-дослідницького експерименту в лабораторіях, пошукових експедиціях, партіях тощо;

- по можливості створення своєї експериментальної бази;
- використання інформації мережі Internet та ін.;
- проведення дослідження і узагальнення його результатів, висновки;
- оформлення науково-дослідної частини звітів з навчальної та виробничої практики;
- рецензування роботи, захист одержаних результатів.

Студентам доцільно обрати тему науково-дослідної частини звітів *на базі тієї установи*, організації чи підприємства, де він проходив навчальну чи виробничу практику та планує проходження магістерської чи переддипломної практики. Для студентів *заочної форми* навчання за базу дослідження можна обирати підприємство чи установу, де вони працюють на момент написання роботи. Це дасть можливість накопичувати за певний період законодавчі та нормативні документи, більш детально вивчати спеціальну літературу, ознайомлюватись з впровадженням прогресивних форм та методів організації та управління податкової політикою.

Для затвердження теми науково-дослідної частини звітів студент звертається на кафедру із заявою, у якій вказує назву теми й установи, за матеріалами якої буде виконуватися науково-дослідна частина звіту (*додаток Б*). Обрана тема погоджується та уточнюється з керівником, після чого студенти розробляють план і календарний графік роботи, один примірник яких у цілях контролю залишається у керівника.

Період, за який проводиться аналіз, повинен охоплювати не менше трьох останніх років діяльності установи.

3. ВИМОГИ ЩОДО ВИКОНАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВІТІВ

Написання науково-дослідної частини звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО вимагає передусім чіткого уявлення про рівень розробки досліджуваної теми в суспільстві. Тому потрібно ознайомитись із основною літературою, що стосується обраної теми (монографії, статті). Пошукові цієї літератури допоможуть систематичний та алфавітний збірники, а також різноманітні бібліографічні покажчики.

Посилює достовірність одержаних результатів комбіноване використання джерел різних типів, але дуже важливо, щоб ці джерела точно відповідали поставленим завданням і співвідносились із темою науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО. Фактичний матеріал найзручніше записувати на окремих картках із обов'язковим наданням

джерела (назва твору, журналу, газети, словника і сторінки тощо). Записаний на картки фактичний матеріал зручно аналізувати, класифікувати. Результати проведених експериментів можуть подаватись у графіках, таблицях, формулах.

Структура науково-дослідної частини звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО містить такі компоненти: актуальність, мету, основну частину, висновки, перелік використаної літератури. Можливі також перелік умовних скорочень, перелік використаних джерел і додатки.

Науково-дослідна частина звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО - один із основних видів наукової роботи. Вона містить виклад поточних або кінцевих результатів наукового дослідження, висвітлює конкретне актуальне питання за темою дослідження, засвідчує науковий пріоритет автора, робить її матеріал надбанням фахівців.

Науково-дослідна частина звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО має бути апробована у вигляді: наукової статті у фаховому виданні чи зарубіжному виданні, параграфу монографії, тез доповідей на Міжнародних науково-практичних конференціях.

Оптимальний обсяг науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО - **15 сторінок** (0,6-0,8 друкованого аркушу).

Рукопис науково-дослідної частини звітів з навчальної та виробничої практики в рамках НДЛРМО, має містити повну назву роботи, прізвище та ініціали автора, список використаної літератури.

Розділ має містити такі **структурні елементи**.

1. Вступ - постановка наукової проблеми, її актуальність, зв'язок з найважливішими завданнями, що постають перед Україною, значення для розвитку певної галузі науки або практичної діяльності.

2. Основні (за останній час) дослідження і публікації, на які спирається автор; сучасні погляди на проблему; суперечності розробки даного питання, виділення невирішених питань у межах загальної проблеми, котрим присвячена науково-дослідна частина звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО.

3. Формулювання мети науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО (постановка задачі) - висловлюється головна ідея даної розробки, яка суттєво відрізняється від сучасних уявлень про проблему, доповнює або поглиблює вже відомі підходи; звертається увага на введення до наукового обігу нових фактів, висновків, рекомендацій, закономірностей або уточнення відомих раніше, але недостатньо вивчених. Мета науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в

рамках НДЛРМО впливає з постановки наукової проблеми та огляду основних публікацій з теми.

4. Виклад змісту власного дослідження - основна складова науково-дослідної частини. В ній висвітлюються основні положення і результати наукового дослідження, особисті ідеї, думки, отримані наукові факти, виявлені закономірності, зв'язки, тенденції, програма експерименту, методика отримання та аналіз фактичного матеріалу, особистий внесок автора в досягнення і реалізацію основних висновків тощо (6-8 сторінок).

5. Висновок, в якому формулюється заключні підсумки дослідження автора, рекомендації, їхнє значення для теорії і практики, суспільна значущість; коротко окреслюються перспективи подальших розвідок з теми.

Науково-дослідна частина звітів з навчальної та виробничої практики в рамках НДЛРМО має завершуватися конкретними висновками і рекомендаціями, сформованими на базі власних розрахунків.

4. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВІТІВ

Науково-дослідна частина звітів виконується у програмі Microsoft Word на аркушах білого паперу формату А4 (210 x 297 мм). Мінімальна висота шрифту 1,8 мм (розмір 14), міжрядковий інтервал – полуторний.

Текст науково-дослідної частини звітів необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: лівий – не менше 20 мм, правий – не менше 10 мм, верхній – не менше 20 мм, нижній – не менше 20 мм.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. *Обов'язкове наведення джерела запозичення ілюстрації або обґрунтування її авторської розробки.*

Для *таблиць* припускається використання шрифту кг. 12 або кг. 10 Times New Roman через одинарний міжрядковий інтервал.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки з – маленьких, якщо вони складають одне речення з заголовком, та з великих, якщо вони є самостійними.

Формули в роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. При написанні роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел із великою кількістю сторінок, тоді в посиланні треба точно вказати *номери сторінок*, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела, на яке дано посилання в роботі.

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах одної сторінки.

5. МЕТОДИКИ НАУКОВОЇ ТВОРЧОСТІ У ПІДГОТОВЦІ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВІТУ

Суттєвою допомогою в підготовці науково-дослідної частини звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО стане володіння дослідником певною низкою методичних прийомів викладу наукового матеріалу.

Використовують такі методичні прийоми викладу наукового матеріалу:

- * послідовний;
- * цілісний (з наступною обробкою кожної частини, розділу);
- * вибіркового (частини, розділи пишуться окремо за будь-якою послідовністю). Залежно від способу викладу різним буде темп і кінцевий висновок.

Послідовний виклад матеріалу логічно зумовлює схему підготовки рукопису: формулювання задуму і складання попереднього плану; відбір і підготовку матеріалів; групування матеріалів; редагування рукопису. Перевага цього способу полягає в тому, що виклад інформації здійснюється в логічній послідовності, що виключає повтори та пропуски.

Його недоліком є нераціональне використання часу. Поки автор не закінчив повністю черговий розділ, він не може перейти до наступного, а в цей час матеріал, що майже не потребує чистового опрацювання, чекає на свою чергу і лежить без руху.

Цілісний спосіб - це написання всієї праці в чорновому варіанті, а потім обробка її в частинах і деталях, внесення доповнень і виправлень. Його перевага полягає в тому, що майже вдвічі економиться час при підготовці білового варіанта рукопису. Разом з тим є небезпека порушення послідовності викладу матеріалу.

Вибірковий виклад матеріалу досить часто використовується дослідниками. В мірі готовності матеріалу над ним працюють у будь-якій зручній послідовності. Необхідно кожний розділ доводити до кінцевого результату, щоб при підготовці всієї праці їх частини були майже готові.

В процесі підготовки науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО студент має набути навичок:

- вміти оцінювати актуальність намічених досліджень;
- вміти формувати мету і завдання дослідження;
- вміти виконувати аналітичний огляд літератури з теми науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО;
- вміти виконувати теоретичні та аналітичні дослідження;
- вміти виступати з доповідями на семінарах і конференціях.

Для науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО характерна певна послідовність протягом всього процесу дослідження, що дозволяє планувати та поетапно контролювати її результати. Загальна організаційно-методична характеристика етапів виконання індивідуального науково-дослідного завдання наведена в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1.

Основні етапи виконання науково-дослідної частини звітів з навчальної та виробничої практики

Назва етапу	Коротка характеристика етапу НДР	Результати виконання	Форма контролю
I етап (початковий)	Вивчення теоретичного матеріалу з питань початкового етапу наукового дослідження. Вибір і обґрунтування теми науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО. Бібліографічний пошук літературних джерел. Попередній вибір об'єкта дослідження. Початок теоретичного дослідження.	Впорядкований список літературних джерел. Рукопис	Погодження з керівником
II етап (основний)	Завершення теоретичного дослідження. Розробка плану економічного дослідження. Остаточний вибір об'єкта дослідження. Початок аналітичного дослідження. Робота над розрахунковою часиною.	Рукопис. Доповідь на наукових студентських конференціях.	Погодження з керівником
III етап (заключний)	Завершення дослідження. Письмове та графічне оформлення отриманих результатів. Розробка та обґрунтування основних висновків та пропозицій.	Рукопис.	Погодження з керівником

5.1. Етапи виконання студентами науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО

Початковий етап (I етап)

Метою початкового етапу науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО є набуття навичок обґрунтування теми наукового дослідження (**Додаток А**). На I етапі студент вирішує такі завдання:

- ознайомлення з темами науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО;
- вибір теми індивідуального науково-дослідного завдання;
- інформаційний пошук, ознайомлення зі спеціальною літературою, обробка результатів інформаційного пошуку;
- планування наукового дослідження;
- складання списку літератури з обраної теми.

Студенту надається право вибору теми науково-дослідної роботи враховуючи його здібності та нахили, наукові інтереси, особистий досвід.

Тему науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО студент обирає із запропонованих тем, а може також самостійно запропонувати тему, не передбачену у переліку. Ця тема має бути погоджена з керівником науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО.

Після вибору теми студент повинен виконати обґрунтування теми науково-дослідної роботи, з'ясувати мету та основні завдання наукового дослідження.

Студент виконує обґрунтування теми власного наукового дослідження, яку він обрав для розробки.

Правильне визначення мети роботи дасть змогу студенту відокремити в ній основний напрямок дослідження, упорядкувати пошук, систематизацію і аналіз матеріалу, підвищити якість виконаної роботи.

Приклад формулювання мети науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО: "Мета даної науково-дослідної роботи – на основі теоретичного та аналітичного досліджень розробити та обґрунтувати систему заходів по зниженню рівня податкового навантаження на підприємстві".

Вихідні дані, які використовуються при виконанні науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО:

- 1) Закони України; Укази Президента України; Положення, Постанови КМУ, інструкції, методичні рекомендації.
- 2) Спеціальна література з теми дослідження (монографії, підручники, навчальні посібники, тощо).
- 3) Публікації в періодичних виданнях (журналах, наукових збірниках, тощо).
- 4) Статистична звітність.

5) Нормативна та довідкова інформація.

На стадії обґрунтування теми науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО необхідно сформулювати список книг (монографій, підручників, навчальних посібників, тощо) та інших видів видань, зміст яких пов'язаний з темою роботи. З цією метою необхідно переглянути всі види літературних джерел, що містять необхідні наукові знання. До основних джерел інформації, з якими доводиться працювати відносять книги, періодичні видання (журнали, наукові збірники); нормативні документи; каталоги, проспекти; рецензії, довідники та енциклопедії, автореферати та дисертації, матеріали конференцій і засідань; вторинні матеріали (реферативні журнали та огляди, бібліографічні каталоги та покажчики). Пошук необхідних літературних джерел доцільно розпочати зі знайомства з інформаційними виданнями, мета випуску яких полягає в оперативній інформації про публікації.

Вивчення літературних джерел під час виконання науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО бажано проводити в такій послідовності:

- 1) виписка бібліографічних даних про джерело, яке опрацьовується;
- 2) загальне ознайомлення з твором в цілому та швидкий перегляд усього змісту;
- 3) вибіркоче опрацювання вибраної частини твору;
- 4) виписка матеріалів, що зацікавили з посиланнями на сторінки, з яких зроблено виписку;
- 5) критична оцінка записаного, його редагування та використання в науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО.

При вивченні літератури за темою дослідження необхідно прагнути не переписувати книжковий текст, а обмірковувати отриману інформацію, порівнювати, формувати власні думки, висновки та пропозиції.

Робота над літературними джерелами сприяє набуттю навичок самостійної творчості роботи студента.

5.2. Основний етап науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО

Метою виконання даного етапу науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО є здійснення накопичення матеріалів для виконання економічних досліджень.

На другому етапі НДР студент виконує теоретичне дослідження в повному обсязі, а також починає виконувати аналітичне дослідження і розрахункову частину. В залежності від обраної теми науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО студент проводить аналіз об'єкту дослідження.

Другий – власне аналітичний – етап роботи включає в себе систематизацію накопичених матеріалів та інформації; обробку отриманих

даних і заповнення аналітичних таблиць; вивчення напрямків і причин відхилення фактичних показників від планових; визначення факторів, що впливають на зміни показників, виявлення резервів збільшення ефективності та ін.

При виконанні економічного дослідження необхідно врахувати такі зауваження:

- аналізувати не менше як три періоди (*три останніх роки*);
- теорія економічного аналізу (формули, методики, тощо) в тексті не наводяться (за виключенням випадків, коли ці методики є авторськими або неповторними);
- схема економічного аналізу наступна: вступні речення, аналітична таблиця, висновки за результатами аналітичної таблиці (без вживання слів “висновки” і так далі);
- в таблиці спочатку наводяться показники, які є вихідними даними, а потім показники, які розраховуються і аналізуються.

Вивчення оброблених і розміщених у таблицях цифрових даних потрібно для оцінювання досягнутого рівня показників порівняно з планом, минулими періодами; для встановлення взаємодії показників, виявлення факторів, що впливають на їх зміни і т.д.

За результатами другого етапу науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО студент оформляє рукопис. У вступі характеризують зміст даного етапу НДР. У висновках відображають головні положення основної частини звіту.

5.3. *Заключний етап науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО*

На даному етапі варто конкретніше зупинитися на письмовому та графічному оформленні отриманих результатів. За результатами заключного етапу у студента має бути рукопис. Крім того студент має представити рукопис про виконання науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО на кафедру та захистити у викладача.

Отже:

1. Науково-дослідна частина звітів в рамках НДЛРМО розглядається як *навчально-виробничий модуль*, який виконується самостійно і оцінюється як частка з навчальної і виробничої практики з врахуванням при загальному оцінюванні.

2. Науково-дослідна частина звітів з навчальної та виробничої практики в рамках НДЛРМО визначає зміст, технологію самостійної роботи студента та структурує її.

3. Дослідницька робота студента виключає списування, дублювання видів робіт та сприяє індивідуальній відповідальності за виконану роботу.

4. Науково-дослідна частина до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО містить елемент пошукової, частково науково-дослідної роботи і виступає чинником залучення студента до науково-

дослідницької діяльності, яка може бути продовжена через виконання курсової, дипломної, магістерської роботи тощо.

6. ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВІТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ І ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В РАМКАХ НДЛРМО

В науково-дослідній частині звітів з навчальної та виробничої практики в рамках НДЛРМО обов'язковою є розрахунково-аналітична складова, що передбачає розрахунок ефекту та ефективності від запропонованих заходів та використання сценарного методу прогнозування, що дозволить визначити варіанти розвитку подій за запропонованими заходами з обраної тематики на підставі фактичного матеріалу, зібраного у період проходження навчальної чи виробничої практики на базі певної установи, організації, підприємства.

Приклад розробки сценаріїв наведено в Додатку В.

7. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВІТІВ

Науково-дослідна частина звітів з навчальної та виробничої практики в рамках НДЛРМО повинна бути індивідуалізованою з врахуванням рівня творчих можливостей студента, його навчальних здобутків, інтересів, наукової активності тощо.

Практична реалізація такого принципу навчання пов'язана із використанням в навчальному процесі науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО.

Науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО є видом позааудиторної самостійної роботи студента навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі проходження практики і завершується разом із складанням звіту з навчальної чи виробничої практики.

Оцінювання науково-дослідної частини звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО студентів

Рівень виконання НДЧ	Бали
▪ робота виконана та захищена згідно графіка, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	16-30
▪ робота не захищена або виконана частково, з порушенням термінів або в неповному обсязі	0-15

Теоретичні завдання науково-дослідної частини звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО

Номери теоретичних завдань обирають самостійно, погодивши попередньо з керівником. Студент має можливість самостійно запропонувати тему, яку бажає опрацювати та має потенціал щодо її ґрунтовного розрахунково-аналітичного розкриття.

З НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

1. Ухилення від сплати податків: оцінювання неформального сектору економіки
2. Податковий потенціал України в контексті усунення неформального сектору економіки
3. Визначення обсягів податкових втрат у неформальному секторі економіки України
4. Структурна формального та неформального сектору економіки країни
5. Показники оцінювання рівня неконтрольованого сектору економічних відносин
6. Визначення податкового потенціалу та ємності неформальної економіки Луганського регіону
7. Інституційний вимір неформального сектору економіки
8. Неформальна економіка та її вплив на рівень соціально-економічного розвитку країни
9. Методи оцінювання формальної та неформальної економіки за вимогами інтеграційних процесів
10. Відтворення податкового потенціалу країни до умов євроінтеграції
11. Формування системи національних пріоритетів до умов сучасних глобалізаційних викликів
12. Податкові аспекти відтворення та розвитку населення країни
13. Реалізація податкової політики щодо використання трудового потенціалу країни
14. Оцінювання впливу ухилень від сплати податків на розвиток економіки регіону
15. Еволюція формальних та неформальних підходів до визначення обсягів податкового потенціалу
16. Визначення чинників впливу на рівень використання податкового потенціалу
17. Податкові механізми забезпечення національних пріоритетів
18. Суспільний розвиток за рахунок переваг транскордонного співробітництва
19. Визначення показників оцінювання рівня використання податкового потенціалу

20. Бюджетно-податкові індикатори підвищення конкурентоспроможності прикордонних регіонів
21. Механізм реалізації соціально-економічної політики використання податкового потенціалу
22. Режими моніторингу реалізації соціально-економічної політики використання трудового потенціалу
23. Бюджетно-податкові гарантії забезпечення гідного рівня та якості життя населення
24. Соціально-економічний інструментарій розвитку транскордонного співробітництва на засадах партнерства
25. Моделювання форм бюджетно-податкового федералізму в Україні
26. Стимулювання механізму реалізації соціально-економічної політики використання податкового потенціалу
27. Визначення ефективності бюджетно-податкового федералізму регіонів України
28. Забезпечення реалізації податкової політики за рахунок соціальних технологій міжнародного співробітництва
29. Моніторинг соціально-економічних потоків у транскордонному просторі України
30. Податкова парадигма визначення пріоритетів економічного розвитку України
31. Формування механізму податкового реагування на зміни у соціально-економічному середовищі країни
32. Прогнозування наслідків зміни бюджетно-податкових потенціалів територій за формами міжрегіонального співробітництва
33. Формування механізмів впливу оподаткування на економічний розвиток територій
34. Оцінювання інтеграційних процесів та митних ризиків у контексті глобалізаційних викликів
35. Забезпечення сталого національного податкового потенціалу в умовах глобалізації
36. Формування податкового потенціалу країни в умовах глобалізаційного тиску
37. Внутрішні та зовнішні резерви забезпечення податкового потенціалу України
38. Форми податкового контролю неформального сектору економіки
39. Аналіз альтернативних способів податкового контролю щодо запобігання поширенню неформальної економіки
40. Соціальні аспекти справляння податку з доходів фізичних осіб
41. Моніторинг податкових ризиків як метод підвищення рівня добровільної сплати податків населенням
42. Система заходів попередження та мінімізації податкових ризиків
43. Узгодження інтересів учасників податкових правовідносин
44. Соціально-економічна ефективність податкових реформ

45. Механізми вирішення податкових спорів між платниками податків та податковими органами
46. Розбудова податкової системи України в умовах гармонізації оподаткування
47. Механізм здійснення митного контролю та інспектування
48. Психологія взаємовідносин між платниками податків та податковими органами
49. Оптимальне оподаткування як орієнтир митної політики підприємств
50. Митні розрахунки в системі оподаткування
51. Дослідження тенденцій ухилення від митних платежів та перекладання податків
52. Індикатори податкової достатності щодо забезпечення соціально-економічних потреб і інтересів суспільства
53. Мотиваційні механізми і стимули забезпечення податкової самодостатності
54. Морально-етичні та фіскально-соціологічні аспекти митного менеджменту в Україні
55. Митний потенціал як фактор економічного зростання держави
56. Методологічні засади формування митного потенціалу регіону
57. Податковий облік великих платників податків
58. Система прямого оподаткування в Україні та напрями оптимізації її фіскально-регулюючих механізмів
59. Механізм застосування покарань при порушеннях податкового законодавства
60. Особливості оподаткування фінансово-кредитних установ
61. Податки в системі природокористування і захисту навколишнього природного середовища
62. Особливості формування та використання податкового потенціалу страхової компанії
63. Діяльність податкових органів щодо проведення масово-роз'яснювальної роботи з платниками податків
64. Перспективи застосування інформаційних технологій в оподаткуванні
65. Проблемні аспекти соціального страхування населення
66. Адаптація європейського досвіду оподаткування до вітчизняної податкової системи
67. Методи планування та прогнозування податкових надходжень до бюджетів
68. Джерела податкових ризиків та теоретико-методологічний інструментарій їх дослідження
69. Оцінювання фіскальної та соціальної ефективності ПДВ в Україні
70. Інформаційно-облікове забезпечення системи оподаткування

Продовження додатку А**З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

1. Девіантна поведінка в процесі податкового конфлікту
2. Економічні ефекти перекладання податків в умовах нейтралізації неформального сектору економіки
3. Соціальна діагностика : профілактика у фіскальній практиці
4. Акцизне оподаткування і його роль у державному ціноутворенні
5. Мито як фіскальний ресурс державного бюджету
6. Ресурсі платежі як засіб оптимізації природокористування
7. Податкова демократія: партнерські відносини і соціальний діалог
8. Вертикальні та горизонтальні дисбаланси в системі міжбюджетних відносин України
9. Організаційні форми бюджетно-податкового федералізму в умовах державних інтеграційних прагнень
10. Роль та значення Державного Казначейства в процесі виконання державного бюджету
11. Верифікація податкових механізмів активізації інноваційної діяльності підприємств
12. Інститути фіскальних норм в суспільстві
13. Концептуальні засади створення інфраструктури протидії ухиленню від оподаткування
14. Детінізація національної економіки: податковий контроль за обігом готівки
15. Податкове регулювання іноземних інвестицій в Україні
16. Інститут казначейства як гарант якісного управління державними коштами
17. Механізм трансфертування в рамках бюджетного процесу України
18. Податковий механізм пенсійного страхування в Україні.
19. Формування та використання податкових резервів страхової компанії
20. Бюджетно-податковий федералізм в контексті соціально-економічної мобілізації суспільства
21. Ухилення від сплати податків: оцінювання неформального сектору економіки
22. Податковий борг: формування та механізм управління.
23. Податкове планування як інструмент управління податковими потоками підприємства..
24. Податкові відносини та напрямки їх вдосконалення в аграрному секторі економіки

25. Податкові аспекти стимулювання зовнішньоекономічної діяльності
26. Активізація бюджетно-податкової політики у забезпеченні соціально-економічного розвитку регіоні
27. Акцизний податок: проблеми вдосконалення механізму стягнення та адміністрування
28. Бюджетно-податкова система як інструмент регулювання соціально-економічного розвитку країни
29. Податкові аспекти відтворення та розвитку населення країни
30. Бюджетно-податкове вирівнювання в реалізації регіональної політики держави
31. Внутрішні податкові резерви як фінансовий ресурс бюджетів різного рівня
32. Державне фінансування соціальних гарантій населення України
33. Формування Державного бюджету в умовах податкової демократії
34. Відтворення податкового потенціалу країни до умов євроінтеграції
35. Механізм оптимізації оподаткування доданої вартості в Україні
36. Податкові відносини в унітарній бюджетній системі України
37. Роль місцевих податків в формуванні гармонійної соціально-економічної системи держави
38. Формування пріоритетів податкової системи до умов сучасних глобалізаційних викликів
39. Наповнення місцевих бюджетів в умовах розширення прав органів місцевого самоврядування
40. Податки на споживання в Україні: фіскальні ефекти і цінові наслідки
41. Податкова політика в системі інструментів державного регулювання відтворення та розвитку населення
42. Податковий контроль в умовах трансформаційної економіки України
43. Податкові важелі забезпечення сталого економічного розвитку України
44. Податкові регулятори екологічної безпеки економіки України
45. Прагматизм фіскального регулювання процесів формування місцевих бюджетів
46. Податок на прибуток підприємств: проблеми вдосконалення механізму стягнення і адміністрування
47. Податок на доходи фізичних осіб: фіскальне та соціальне навантаження
48. Посилення регулюючої і стимулюючої функцій механізму прямого оподаткування суб'єктів ринкової економіки
49. Прибуткове оподаткування та напрями його оптимізації в Україні
50. Податкові ставки в умовах уніфікації та інфляційного збурювання економіки України
51. Специфічні механізми оподаткування банківських установ

- 52.Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва
- 53.Механізм формуванням неподаткових доходів місцевого бюджету
- 54.Бюджетно-податкові засади розвитку комунальної власності
- 55.Податкова політика забезпечення інноваційного розвитку України
- 56.Податкові механізми забезпечення національних пріоритетів
- 57.Суспільний розвиток за рахунок переваг транскордонного співробітництва
- 58.Фіскальний потенціал України та ефективність справляння податків
- 59.Напрями інтеграції податкової системи України до європейського економічного простору
- 60.Оподаткування та перспективи розвитку страхового ринку України
- 61.Недержавне пенсійне страхування: тенденції та перспективи розвитку
- 62.Оподаткування інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні
- 63.Правове регулювання уникнення подвійного оподаткування в умовах інтеграційних прагнень України
- 64.Екологічне оподаткування: стан та перспективи розвитку
- 65.Методи попередження та протидії податковим ризикам
- 66.Адміністрування плати за землю: підходи реалізації засад фіскального федералізму
- 67.Фіскальні та регулюючі аспекти справляння митних платежів в Україні
- 68.Митне адміністрування та економічна безпека держави: можливості забезпечення національних пріоритетів
- 69.Бюрократизм в системі податкового контролю
- 70.Податковий контроль у сфері оподаткування самозайнятих осіб
71. Податковий федералізм як спосіб оптимізації податкових платежів
- 72.Соціально-економічне значення податкового прогнозування і планування
- 73.Моделювання потоків податкових надходжень на загальнодержавному рівні
- 74.Податкова система України: суперечності розвитку та можливості їх вирішення
- 75.Обґрунтування фіскальної ефективності, економічної доцільності та соціальної справедливості податкової політики
- 76.Інструменти податкового регулювання макроекономічного розвитку
- 77.Мотивації у податковому менеджменті
- 78.Діалектика зниження податкового навантаження та зацікавленості у неї суб'єктів господарювання
- 79.Податкове регулювання процесів споживання в Україні
- 80.Превентивний податковий контроль у сфері обігу підакцизних товарів
- 81.Оподаткування фермерських господарств та шляхи його вдосконалення
- 82.Оптимізація функцій та процедур структурних підрозділів податкової

служби

83. Сучасні технології податкового сервісу

84. Бюджетно-податкові гарантії забезпечення гідного рівня та якості життя населення

85. Соціально-економічний інструментарій розвитку транскордонного співробітництва на засадах партнерства

86. Моделювання форм бюджетно-податкового федералізму в Україні

87. Стимулювання механізму реалізації соціально-економічної політики використання податкового потенціалу

88. Визначення ефективності бюджетно-податкового федералізму регіонів України

89. Регулювання відповідності податкових норм рівню моральності суспільства

90. Система податкових пільг, стимулів та санкцій як соціально-економічний фактор державного розвитку

91. Розвиток страхування професійної відповідальності на ринку страхових послуг України

92. Податкові ревізії бюджетних установ як метод оцінки ефективності використання бюджетних коштів

93. Моделювання розподілу доданої вартості між суб'єктами оподаткування

94. Система оподаткування кластерної форми виробництва

95. Трансфертне ціноутворення в рамках бюджетного устрою України

96. Соціальне страхування в системі компенсаційних відносин.

97. Інструменти податкового регулювання страхового ринку України

98. Фінансування закладів соціального забезпечення в умовах пенсійної реформи в Україні

99. Податкова мотивація підприємств регіону та його населення до інноваційної праці

100. Податкова застава та її роль в погашенні податкових зобов'язань платників податку

101. Податковий інструментарій оцінювання гнучкості соціально-економічного розвитку суспільства

102. Податкові критерії вимірювання інноваційної активності персоналу

103. Податкова стратегія формування самодостатності регіону

104. Реалізація податкової політики за принципами самоорганізації та самодостатності

105. Податкове регулювання демографічних процесів у суспільстві

Додаток Б

Завідувачу науково-дослідної лабораторії рефлексивних методів
оподаткування кафедри «Оподаткування і соціальна економіка»
СНУ імені Володимира Даля

к.е.н., доц. Кушал І.М.

(ПІБ студента, група)

заява

Прошу призначити мені тему науково-дослідної частини звіту з
навчальної (виробничої) практики в рамках Науково-дослідної лабораторії
рефлексивних методів оподаткування № _____

« _____ »,
(згідно тематики, наведеної в додатку А)

яку буде досліджено на матеріалах _____
(повна назва підприємства, організації, установи)

та затвердити науковим керівником _____
(наукове ступень, наукове звання, ПІБ керівника
роботи)

дата

підпис

Приклад розрахункової частини завдання науково-дослідної частини до звітів з навчальної і виробничої практики в рамках НДЛРМО

Умовний приклад застосування сценарного підходу на тему «Посилення регулюючої і стимулюючої функцій механізму прямого оподаткування суб'єктів ринкової економіки».

Розглянемо три варіанти сценаріїв посилення регулюючої і стимулюючої функцій реалізації механізму прямого оподаткування суб'єктів ринкової економіки в умовах ДПІ у Жовтневому районі м. Луганська Головного управління Міндоходів.

Перший варіант - це оптимістичний. Це сценарій, коли, наприклад, 15 тис. підприємців зареєстровано в податковій інспекції, з них 3 тис. не сплатили податків і перейшли до тіньового сектору, при цьому сума податкових надходжень істотно не змінилася (відхилення 1,36 %) (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Структура податкових надходжень відносно платників податків при оптимістичному сценарії

Кількість платників,чол.	Сума податкових надходжень,грн.	Відхилення,%
1.Зареєстрованих платників:15 000	14714,74	100
2.Кількість платників, які сплачують податки:12 000	14514,85	98,64

Джерело: узагальнено автором на підставі Додатку В

Другий варіант - песимістичний. Це ситуація, коли зареєстровано 15 тис. платників податків, а сплачують лише 5 тис. чоловік. Таким чином, вони займаються нелегальним бізнесом, або пішли в тінь, через що до бюджету не поступила необхідна сума податкових надходжень (недофінансування складає 69, 33%) (табл.1.2).

Таблиця 1.2

Структура податкових надходжень відносно платників податків при песимістичному сценарії

Кількість платників,чол.	Сума податкових надходжень,грн.	Відхилення %
1.Зареєстрованих платників:15000	14714,74	100
2.Кількість платників, які сплачують податки:5 000	4512,25	30,66

Джерело: узагальнено автором на підставі Додатку В

Третій варіант - найбільш вірогідний. Це сценарій, коли кількість зареєстрованих платників податків і платників, які сплачують податки залишився майже без змін. Розширилася лише база оподаткування (відхилення від спати податків складає 14,9 %) (табл.1.3).

Таблиця 1.3

Структура податкових надходжень відносно платників податків при реалістичному сценарії

Кількість платників,чол.	Сума податкових надходжень,грн.	Відхилення %
1.Зареєстрованих платників: 15 000	14714,74	100
2.Кількість платників, які сплачують податки:10 000	12526,31	85,12

Джерело: узагальнено автором на підставі Додатку В

Таким чином, можна запропонувати три варіанти сценаріїв посилення регулюючої і стимулюючої функцій реалізації механізму прямого оподаткування суб'єктів ринкової економіки в умовах ДПІ у Жовтневому районі м. Луганська Головного управління Міндоходів. На практиці використовується реалістичний сценарій.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання науково-дослідної частини звітів
з навчальної та виробничої практики
в рамках Науково-дослідної лабораторії рефлексивних методів оподаткування
(для студентів, що навчаються за напрямом «Фінанси і кредит»,
за професійним спрямуванням 6.03050803 «Оподаткування»)

Укладачі:

Тетяна Василівна КАЛІНЕСКУ
Ірина Миколаївна КУШАЛ
Ганна Сергіївна ЛІХОНОСОВА

Редактор
Техн. редактор
Оригінал-макет

Підписано до друку
Формат 60x84 1/16. Папір типогр. Гарнітура Times.
Друк офсетний. Умов. друк. арк. Обл. вид. арк.
Тираж __ екз. Вид. № Замов. № Ціна договірна.

Видавництво
Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля
93400, м. Северодонецьк, проспект Радянській, 59а

Адреса видавництва: 93400, м. Северодонецьк, проспект Радянській, 59а
Телефон: 8 (06452) 40342. **Факс:** 8 (06452) 40342.
E-mail: UNI.SNU.EDU@GMAIL.COM
http://snu.edu.ua